

DIAMANDI GHECIU

Cu cîteva luni în urmă, în primăvara acestui an, sărbătoream în cadrul unui cinaclu jubilar al Uniunii compozitorilor cîțiva maeștri ai muzicii românești.

Decanul de vîrstă al sărbătorii, maestrul Diamandi Gheciu împlinea venerabila etate de 90 de ani, oferind chiar în absența sa fizică, festivității noastre girul și exemplul luminos al unui artist care și-a închinat întreaga viață slujirii celor mai nobile idealuri ale artei muzicale românești, devotamentul neprecupețit față de breasla compozitoricească pe care a servit-o pînă în ultimii ani ai vieții, caldul patriotism care-i însuflețea cu o contaminantă putere de muncă și de convingere toate acțiunile.

Audiția muzicală care a ilustrat cîteva lucrări semnificative din creația sa simfonică (simfonia, un cvartet de coarde, un ciclu de lieduri), ne-a înfățișat un artist autentic al cărui mesaj cald, vibrant este străbătut de elanuri lirice, pe alocuri dramatice.

Cîstit în viață ca și în activitatea creatoare, Diamandi Gheciu nu s-a aplecat asupra hîrtiei cu portative decît atunci cînd avea ceva de spus.

De aici marea calitate a lucrărilor sale: caracterul direct, comunicativ, sinceritatea expresiei, distincția poetică muzicale, o anumită noblețe și discreție care au caracterizat dintotdeauna personalitatea sa.

Audiența, printre care mulți reprezentanți ai generației tinere, pentru care omul era mai puțin cunoscut, urmărirea lucrările sale cu deosebit interes, avînd sentimentul unei adevărate revelații.

Aparținînd generației marilor noștri muzicieni care au ctitorit arta românească de azi, Diamandi Gheciu s-a format ca atîția din contemporanii săi la clasa profesorilor Alfons Castaldi și Gheorghe Cucu la Conservatorul bucureștean, urmînd în același timp și facultatea de drept.

În perioada interbelică și-a împărțit activitatea între obligațiile juridice și pasiunea sa pentru muzică.

Odată cu crearea Uniunii compozitorilor, în 1949, Diamandi Gheciu își consacră întreaga activitatea acesteia, îndeplinind cu competența și probitatea care l-a caracterizat sarcini de răspundere în cadrul acesteia: secretar al Uniunii compozitorilor, președinte al Fondului muzical, membru în Comitetul de conducere. În același timp se consacră cu toată puterea muncii de creație, organizarea Uniunii oferind de la începutul existenței sale un excelent climat stimulat de lucru. Uniunea compozitorilor devine pentru Diamandi Gheciu nu numai a doua casă a sa ci și o școală în sensul cel mai nobil al cuvîntului, în care își perfecționează neîncetat nivelul cunoștințelor profesionale, învățînd atît din experiența colegilor săi de generație cît și deopotrivă din căutările și realizările celor mai tineri. Această receptivitate mereu atentă la confruntarea dintre diferitele curente și tendințe în arta sunetelor îi oferă posibilitatea lui Diamandi Gheciu să își clădească propria-i operă, de un cert nivel profesional. Majoritatea lucrărilor sale care rămîn ca un bun de preț moștenire muzicii românești sînt scrise în anii senectuții, printre acestea numărîndu-se în primul rînd în domeniul cameral un important număr de lieduri, trei cvartete de coarde, alte lucrări instrumentale precum și lucrări simfonice sau vocal simfonice culminînd cu *Simfonia Eliberării*.

În ceasul despărțirii supreme în numele Comitetului de conducere al Uniunii compozitorilor, al Biroului secției de muzică simfonică și de cameră, aduc un ultim omagiu de respect și recunoștință memoriei maestrului Diamandi Gheciu, încheiat cu înțeleptele cuvinte din epitaful lui Anton Pann, atît de dragi tuturor oamenilor de cultură pe care i-am avut:

„— Îndeplinindu-și datoria și talentul ne-negropînd

Și-a făcut călătoria dînd în lume altor rînd“.

Mircea CHIRIAC